

Споразумение за сътрудничество между Административната комисия за координация на системите за социална сигурност и Европейския орган по труда

Административната комисия за координация на системите за социална сигурност, представлявана във връзка с подписването на настоящото споразумение за сътрудничество **от председателя на Административната комисия**,

и

Европейският орган по труда, представляван във връзка с подписването на настоящото споразумение за сътрудничество от своя изпълнителен **директор**,

наричани по-нататък поотделно „**страната**“ или заедно „**страните**“,

като взеха предвид Регламент (ЕС) 2019/1149 за създаване на Европейски орган по труда (наричан по-нататък „Регламент 2019/1149“)¹, чиято цел е да се подпомагат държавите членки и Европейската комисия в процеса на ефективното прилагане и изпълнение на правото на Съюза в областта на трудовата мобилност на цялата територия на Съюза и при координацията на системите за социална сигурност в рамките на Съюза;

като взеха предвид член 72 от Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (наричан по-нататък „Регламент № 883/2004“)², съгласно който Административната комисия за координация на системите за социална сигурност (наричана по-нататък „АК“) е отговорна за разглеждането на всички административни въпроси или въпросите, свързани с тълкуването, произтичащи от разпоредбите на т. нар. „регламенти за координация“³ или от всяко споразумение или договореност, сключени съгласно тези регламенти;

като взеха предвид член 13, параграф 11 от Регламент 2019/1149, съгласно който АК и Европейският орган по труда (наричан по-нататък ЕОТ) следва да сключат споразумение за сътрудничество в областта на медиацията, за да се осигури добро сътрудничество, да

¹ Регламент (ЕС) 2019/1149 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за създаване на Европейски орган по труда, за изменение на регламенти (ЕО) № 883/2004, (ЕС) № 492/2011 и (ЕС) 2016/589 и за отмяна на Решение (ЕС) 2016/344.

² Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност.

³ Регламент (ЕО) № 883/2004 и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета, включително разпоредбите на регламенти (ЕИО) № 1408/71 и (ЕИО) № 574/72 на Съвета, доколкото те все още са приложими, Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета за разширяване на приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са субект на тези регламенти единствено на основание тяхното гражданство.

се координират дейностите по взаимно съгласие и да се избегне дублиране в случаи на медиация, които засягат както въпросите на социалната сигурност, така и трудовото право;

като взеха предвид член 14 от Регламент 2019/1149, съгласно който ЕОТ се стреми във всички свои дейности да осигурява сътрудничество, да избягва дублирането, да насърчава полезните взаимодействия и взаимното допълване с други децентрализирани агенции на Съюза и специализирани органи, като например АК;

като взеха предвид член 74а от Регламент № 883/2004, съгласно който, без да се засягат задачите и дейностите на АК, ЕОТ подкрепя прилагането на настоящия регламент в съответствие със задачите, които са му възложени с Регламент 2019/1149, като двете страни си сътрудничат, за да се координират техните дейности по взаимно съгласие и да се избягва дублиране. За тази цел АК сключва споразумение за сътрудничество с ЕОТ;

като взеха предвид дългогодишния опит на АК по въпроси, свързани с координацията на системите за социална сигурност;

като имат предвид, че ЕОТ и АК трябва да си сътрудничат тясно в областта на координацията на системите за социална сигурност с цел постигане на полезни взаимодействия и избягване на дублиране;

се споразумяха за следното:

ДЯЛ I

Общи разпоредби

Член 1

Цел, определения и общи принципи

- (1) Целта на настоящото споразумение за сътрудничество между АК и ЕОТ (наричано по-нататък „споразумението за сътрудничество“) е да се установи рамка за сътрудничество в областта на координацията на системите за социална сигурност. В съответствие с това то има за цел да се координират дейностите и да се избегне всякакво дублиране по начин, при който се отчита правното разделение на правомощията между двете страни в областта на координацията на системите за социална сигурност.
- (2) За целите на споразумението за сътрудничество изразът „координация на системите за социална сигурност“ има значението, с което се използва в регламентите за координация.
- (3) При прилагането на настоящото споразумение за сътрудничество двете страни се ръководят от принципите, установени в Регламент 2019/1149 и в регламентите за координация:
 - (а) както е посочено в Регламент 2019/1149, и по-специално в член 1, параграф 2 от него, ЕОТ подпомага държавите членки и Комисията в процеса на ефективното прилагане и изпълнение на правото на Съюза в областта на трудовата мобилност и при координацията на системите за социална сигурност в рамките на Съюза;

- (б) както е посочено в Регламент № 883/2004, и по-специално в член 72 от него, задачите на АК включват разглеждане на всички административни въпроси и въпросите, свързани с тълкуването, произтичащи от регламентите за координация, улесняване на еднаквото прилагане, поощряване и развиване на сътрудничеството между държавите членки, както и насърчаване на употребата на нови технологии за улесняване на свободното движение на лица;
- (в) от букви а) и б) следва, че ЕОТ се консултира с АК и при необходимост ѝ препраща случаи винаги когато разглежда въпроси, обхванати от член 72 от Регламент № 883/2004.
- (4) При прилагането на настоящото споразумение за сътрудничество ЕОТ и АК поемат ангажимент да следват принципите на лоялно сътрудничество и взаимно доверие. Освен това те гарантират ефективната комуникация помежду си. Когато в настоящото споразумение за сътрудничество не са посочени конкретни срокове, страните се стремят да отговорят в разумен срок на запитвания, отправени от която и да е от страните, по въпроси, свързани с настоящото споразумение за сътрудничество, и полагат усилия да се информират взаимно в случай на забавяне при предоставянето на поисканата информация.
- (5) В сътрудничеството помежду си страните си съдействат, работят заедно и се подкрепят взаимно, като същевременно зачитат правомощията, посочени в параграф 3.

ДЯЛ II

Хоризонтални разпоредби относно сътрудничеството в областта на координацията на системите за социална сигурност

Член 2

Обхват на сътрудничеството

Без да се засяга дял III, в който се предвиждат специфични процедури и мерки в случай на спорове между държавите членки, които могат да бъдат предмет на медиация, в настоящия дял се разглеждат всички аспекти на хоризонталното сътрудничество между АК и ЕОТ в областта на координацията на системите за социална сигурност.

Член 3

Взаимно информиране

За да се гарантира най-добрият начин за комуникация по всички въпроси, свързани с координацията на системите за социална сигурност, двете страни се споразумяват за следните мерки:

- (а) представители на ЕОТ се канят на заседанията на АК, на нейните работни групи и на всички други органи, създадени от АК, в качеството им на специални участници, когато в дневния ред са включени въпроси от значение за мандата и дейностите на ЕОТ, в съответствие с процедурния правилник на АК;

- (б) представители на АК и на нейния секретариат се канят на заседанията на управителния съвет на ЕОТ и на всички други органи, създадени в рамките на ЕОТ, когато в дневния ред са включени въпроси от значение за мандата и дейностите на АК, в съответствие с процедурния правилник на управителния съвет или на съответния орган;
- (в) по искане на която и да е от страните се организират подготвителни срещи преди заседанията, посочени в букви а) и б), или отчети след тях от страната, която отговаря за провеждането на заседанието;
- (г) когато бъдат одобрени от съответната страна, записите или протоколите от заседанията, посочени в букви а) и б), се изпращат на другата страна с цел информация;
- (д) страните може да предложат периодично да се организират съвместни работни семинари за обсъждане на конкретни теми от общ интерес и свързани със сътрудничество, както и за осигуряване на полезни взаимодействия и взаимно допълване на техните дейности. Дневният ред на тези работни семинари се договаря по взаимно съгласие между страните;
- (е) АК и ЕОТ се информират взаимно за своите годишни работни програми непосредствено след приемането им от съответната страна; всяка от страните може да изрази интерес към конкретни теми и дейности, като в този случай двете страни се споразумяват как да процедурат съвместно по тези теми и дейности;
- (ж) страните може да се споразумеят да започнат съвместни инициативи по теми от общ интерес в областта на координацията на системите за социална сигурност, например анализи, програми за обучение, проучвания, оценки на риска, въпросници, информационни кампании, събиране на статистически данни и др.;
- (з) АК информира ЕОТ за всяко съответно решение, което взема във връзка с тълкуването и прилагането на регламентите за координация. Тази информация се предоставя непосредствено след вземането на решението, а информирането във връзка с официални решения, препоръки или заключения на АК се извършва след приемането им от АК, преди да бъдат публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*. Съответните текстове се предоставят чрез единните звена за контакт, посочени в член 5;
- (и) ЕОТ информира АК за всяко съответно решение, прието от управителния съвет по теми, които попадат в обхвата на сътрудничеството между АК и ЕОТ, непосредствено след приемането на въпросното решение. Съответните текстове се предоставят чрез единните звена за контакт, посочени в член 5;
- (й) по искане на която и да е от страните, замолената страна предава всякаква друга информация или текстове, които биха могли да представляват интерес за другата страна и които не съдържат поверителна или чувствителна информация;
- (к) двете страни може да се споразумеят за други мерки, насочени към подобряване на сътрудничеството между тях в областта на координацията на системите за социална сигурност.

Член 4

Хранилище за съответна информация

- (1) Страните се споразумяват относно най-добрия начин за споделяне на документи помежду си. Това може да включва създаването на цифрово хранилище, съдържащо всички съответни документи от общ интерес, до което и двете страни имат достъп.
- (2) Всяка страна отговаря за актуализирането на своите документи.

Член 5

Контакти между страните

- (1) Контактите и комуникацията между двете страни по всички аспекти от прилагането на настоящото споразумение за сътрудничество се осъществяват чрез единните звена за контакт (ЕЗК), чиито данни за връзка се съобщават от съответните секретариати на страните. При тези контакти се използват електронни средства за комуникация във възможно най-голяма степен. Преди влизането в сила на настоящото споразумение секретариатите съобщават как може да се осъществи връзка с ЕЗК.
- (2) Страните незабавно се информират взаимно в случай на промени по ЕЗК.
- (3) Всяка страна решава как да организира своето ЕЗК. Това обаче е единственото звено за контакт между страните.

ДЯЛ III

Сътрудничество в областта на медиацията, когато спорът изцяло или частично се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност

Глава 1

Информация от ЕОТ до АК относно спор, който изцяло или частично се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност, в съответствие с член 13, параграф 11, първа алинея от Регламент 2019/1149

Член 6

Етап, на който ЕОТ информира АК

- (1) Когато спор, който изцяло или частично се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност, бъде препратен към ЕОТ от всички държави членки, които са страни по спора, ЕОТ информира АК преди началото на първия етап от процедурата по медиация. Същото важи в случаите, в които ЕОТ предлага да започне процедура по медиация по собствена инициатива в съответствие с член 13, параграф 2 от

Регламент 2019/1149, и всички държави членки, които са страни по спора, се съгласят да участват.

- (2) Ако не всички държави членки, които са страни по спора, са отправили искане за препращане на спора, както е посочено в първото изречение на параграф 1, ЕОТ се свързва с държавата(ите) членка(и), която/които не е/са отправила(и) искане, за да получи потвърждение дали е/са съгласна(и) да участва(т) в медиация. След като всички държави членки потвърдят съгласието си да участват, ЕОТ информира АК преди началото на първия етап от процедурата по медиация. Когато една или повече държави членки решат да не участват в медиация, ЕОТ не започва първия етап от процедурата по медиация и не информира АК.
- (3) ЕОТ също така информира АК на всеки етап след започването на процедурата по медиация, ако в спора бъдат внесени нови елементи, свързани със социалната сигурност, които първоначално не са били очевидни или документирани. В случай на съмнения дали даден спор изцяло или частично се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност, ЕОТ и АК вземат решение чрез общо съгласие.
- (4) В случаите, посочени в параграфи 1—3, ЕОТ спира или не започва процедурата по отношение на частта, която се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност, докато АК не представи на ЕОТ своето решение дали ще поиска спорът да ѝ бъде препратен в съответствие с член 8.

Член 7

Ред и условия за предоставяне на информация

- (1) В съответствие с член 6, когато информира АК, ЕОТ предава подробното изложение, посочено в процедурния правилник за медиацията на ЕОТ, и когато е приложимо, всички останали документи, представени от държавите членки на ЕОТ, които се отнасят до координацията на системите за социална сигурност. АК може да поиска допълнителна информация директно от съответните държави членки, включително чрез техните национални делегации в АК. Цялата информация, получена по този начин, се препраща на ЕОТ, ако процесът по медиация продължи да се провежда от него.
- (2) Ако спорът изцяло или частично се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност, ЕОТ информира всички държави членки, които са страни по спора, че подробното изложение ще бъде препратено на АК. На АК не се препраща съдържащата се в подробното изложение информация, която не се отнася до координацията на системите за социална сигурност.
- (3) След като бъде създаден регистърът на споровете, посочен в процедурния правилник за медиацията на ЕОТ, АК получава достъп до него. Този достъп важи само до спорове или части от тях, които изцяло или частично се отнасят до въпроси, свързани със социалната сигурност.

Глава 2

Препращане на спор към АК по искане на АК в съответствие с член 13, параграф 11, трета алинея от Регламент 2019/1149

Член 8

Срок и етап, на който се отправя искане за препращане на спор към АК

- (1) АК може да поиска да ѝ бъде препратен даден спор преди началото на първия етап от процедурата по медиация, както е предвидено в член 6, параграф 1, както и на всеки друг етап от процедурата, когато бъде информирана от ЕОТ съгласно член 6, параграф 3. В съответствие с член 13, параграф 11 от Регламент 2019/1149 за подобно препращане на спор е необходимо съгласието на всички държави членки, които са страни по спора.
- (2) В срок от 20 работни дни от получаването на съответната информация от ЕОТ, както е предвидено в член 7, параграф 1, АК информира ЕОТ дали:
 - (а) отправя искане към ЕОТ да препрати към АК спора, свързан със социалната сигурност, заедно с обосновка и декларация, в която се заявява, че всички държави членки, които са страни по спора, са съгласни спорът, свързан със социалната сигурност, да бъде препратен към АК; както и
 - (б) спорът се отнася до въпрос, налагащ ново тълкуване на регламентите за координация, който не е бил окончателно решен нито от АК, нито от институции като Съда на Европейския съюз или друг специализиран орган, на който съгласно правото на Съюза е възложено да дава такова тълкуване, поради което разглеждането на въпроса е от изключителната компетентност на АК в съответствие с член 72 от Регламент № 883/2004.
- (3) ЕОТ информира държавите членки, които са страни по спора, за решението на АК.
- (4) В случаите, когато в рамките на посочения в параграф 2 срок АК информира ЕОТ, че няма да отправи искане спорът да ѝ бъде препратен, ЕОТ пристъпва към започване на процедурата по медиация в съответствие с процедурния правилник за медиацията на ЕОТ.
- (5) В случаите, когато в рамките на посочения в параграф 2 срок АК не информира ЕОТ дали спорът да ѝ бъде препратен, процедурата се спира, а ЕОТ информира за това държавите членки, които са страни по спора. В такъв случай ЕОТ не започва процедурата по медиация, преди АК да потвърди решението си по въпроса, посочен в параграф 2, буква б). АК полага усилия да информира ЕОТ в рамките на срока дали във връзка със спора е допустимо позоваването на тълкувания, дадени от Съда на Европейския съюз или друг специализиран орган, на който съгласно правото на Съюза е възложено да дава такова тълкуване, като например АК. Ако случаят е такъв, ЕОТ пристъпва към започване на процедурата по медиация.
- (6) В съответствие с параграф 5, ако АК потвърди, че спорът изисква ново тълкуване на регламентите за координация и в определения срок не отправи искане спорът да ѝ бъде препратен, ЕОТ не започва своята процедура по медиация, докато не бъде получено решението на АК по този въпрос. ЕОТ информира за това държавите членки, които са страни по спора, и им препоръчва да препратят случая към АК, за

да се разгледа този конкретен правен въпрос, преди да може да се пристъпи към процедурата по медиация на ЕОТ.

- (7) Ако процедурата по медиация на ЕОТ е започнала съгласно параграфи 4 и 5 и ако в спора не са внесени нови елементи, свързани със социалната сигурност, различни от тези, които първоначално са били очевидни и документирани и които са били съобщени на АК, Административната комисия не изисква от ЕОТ впоследствие да ѝ препрати спора. В такива случаи медиацията по спора продължава да се извършва от ЕОТ, освен ако той не получи искане от държава членка, която е страна по спора, в съответствие с член 13, параграф 11, четвърта алинея от Регламент 2019/1149.

Глава 3

Препращане на спор към АК по искане на държава членка, която е страна по спора, в съответствие с член 13, параграф 11, четвърта алинея от Регламент 2019/1149

Член 9

Искане от държава членка

- (1) Всяка държава членка, която е страна по спора, може на всеки етап от медиацията да поиска въпросът, свързан със социалната сигурност, да бъде препратен към АК. Когато получи такова искане, ЕОТ не започва процедурата по медиация или спира процедурата по въпрос, свързан със социалната сигурност, в случай че тя вече е започнала. В съответствие с член 7 ЕОТ препраща към АК въпроса, свързан със социалната сигурност, включително подробното изложение и всички останали съответни документи. Ако е приложимо, ЕОТ започва или продължава своята процедура по медиация единствено по въпросите, които не са свързани със социалната сигурност. ЕОТ информира за това държавите членки, които са страни по спора.
- (2) При получаване на спор, който ѝ е препратен в съответствие с параграф 1, АК разглежда въпроса в съответствие със собствените си правила. Ако АК е на мнение, че процедурата по медиация на ЕОТ е по-подходяща за решаване на спора поради обстоятелствата по случая, тя може да препоръча на съответните държави членки да препратят спора обратно към ЕОТ.

Член 10

Несъгласие на държава членка, която е страна по спора, за препращане към АК на въпрос, свързан със социалната сигурност

- (1) Ако някоя от държавите членки, страни по спора, не е съгласна с препращането към АК на въпроса, свързан със социалната сигурност, ЕОТ и АК извършват оценка на случая и постигат съгласие по съвместна необвързваща препоръка до съответните държави членки, в която посочват кой орган би могъл да реши спора по-ефективно, като вземат предвид общите принципи, определени в член 1.
- (2) Ако след получаване на съвместната необвързваща препоръка все още не е налице общо съгласие между държавите членки към кой орган следва да бъде препратен случаят и с оглед на факта, че както медиацията, така и помирителната процедура

са доброволни, абстрактният въпрос в основата на случая се поема от АК, която го разглежда в съответствие със собствените си правила.

Глава 4

Ситуации, при които спорът е отнесен до ЕОТ и до АК

Член 11

Варианти за уреждане на спорове

- (1) По принцип държавите членки, които са страни по спор, който изцяло или частично се отнася до въпроси, свързани със социалната сигурност, могат да преценят дали да отнесат спора си до ЕОТ или до АК. Следва да се избягва едновременното използване на процедурата по медиация на ЕОТ и на помирителната процедура на АК за разглеждане на един и същ случай.
- (2)
- (3) Ако възникне такава ситуация, ЕОТ и АК извършват оценка на случая и постигат съгласие по съвместна необвързваща препоръка до съответните държави членки, в която посочват кой орган би могъл да реши спора по-ефективно, като вземат предвид общите принципи, определени в член 1.
- (4) Ако след получаване на съвместната необвързваща препоръка, посочена в параграф 2, все още не е налице общо съгласие между държавите членки към кой орган следва да бъде препратен случаят и с оглед на факта, че както медиацията, така и помирителната процедура са доброволни, случаят се поема от АК, която разглежда въпроса в съответствие със собствените си правила.

Член 12

Недопустимост на помирителната процедура или на медиацията в случай, по който е постановено необвързващо становище от АК или от ЕОТ

- (1) По принцип разгледаните от ЕОТ или АК спорове, по които е постановено необвързващо становище, не са допустими по процедурата за уреждане на спорове на другата страна. Тази разпоредба се прилага само за едни и същи случаи или за едни и същи аспекти на даден случай.
- (2) При приключване на процедурата по медиация/помирительната процедура другата страна се уведомява за резултата от нея.

ДЯЛ IV

Заключителни разпоредби

Член 13

Оценка на сътрудничеството

Страните полагат усилия да оценяват постигнатия напредък по прилагането на настоящото споразумение за сътрудничество въз основа на потребностите и по целесъобразност обсъждат възможността за допълнителни дейности за сътрудничество и изменения на настоящото споразумение за сътрудничество.

Член 14

Уреждане на спорове

Всички спорове, които евентуално възникват във връзка с тълкуването или прилагането на настоящото споразумение за сътрудничество, се уреждат чрез консултации и преговори между страните.

Член 15

Изменения и допълнения

- (1) Настоящото споразумение за сътрудничество може да се изменя по всяко време по взаимно съгласие на страните. Всички изменения и допълнения трябва да бъдат в писмен вид.
- (2) Измененото споразумение за сътрудничество влиза в сила в деня, договорен от двете страни.

Член 16

Влизане в сила

Настоящото споразумение за сътрудничество влиза в сила на първия ден от шестия месец след подписването му от ЕОТ и от АК, в зависимост от това кое настъпва по-късно.

За Административната комисия за
координация на системите за социална
сигурност:

GRETA METKA BARBO ŠKERBINC

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АДМИНИСТРАТИВНАТА КОМИСИЯ

Дата:

За Европейския орган по труда:
(електронен подпис)

MARIUS-COSMIN BOIANGIU

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР